

Hilda Schram h.c.schram@rug.nl

PsychiatryOnline is een pakket van informatiebronnen op het gebied van de psychiatrie en de klinische psychologie. Het is een hulpmiddel bij de diagnostiek en behandeling van psychiatrische stoornissen, geeft een overzicht van het laatste onderzoek en nieuws op het gebied en ondersteunt de beroepsontwikkeling.

Sinds oktober heeft de RUG een abonnement op PsychiatryOnline, uitgegeven door de American Psychiatric Association (APA). De website bestaat uit de DSM-IV-TR (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders), het handboek *The American Psychiatric Publishing Textbook of Clinical Psychiatry*, de *APA Practice Guidelines for the Treatment of Psychiatric Disorders* en een aantal tijdschriften van de uitgever American Psychiatric Publishing Inc. (APPI). Met PsychiatryOnline kunnen al deze bronnen gelijktijdig worden doorzocht en kan er via diverse vormen van 'personalisering' op de eigen informatiebehoefte of werkgewoonten

worden afgestemd. Het materiaal is, door de bank genomen, vanaf 1998 beschikbaar en wordt steeds aangevuld met het laatst verschenen materiaal.

Voorgeschiedenis

De DSM was en is bij de RUG ook in gedrukte vorm aanwezig. Daarnaast was het enkele jaren als cd-rombestand beschikbaar maar als zodanig lastig te gebruiken. Tot de afzonderlijke APPI-tijdschriften was er de laatste jaren al elektronische toegang (en tot sommige in gedrukte vorm al veel langer). De *APA Practice Guidelines* en *American Psychiatric Press Textbook of Clinical Psychiatry* waren en zijn ook in gedrukte vorm aanwezig.

DSM

Begin jaren vijftig werd door de APA de DSM ontwikkeld. Het doel daarvan was om een classificatiesysteem te maken waarmee in de praktijk psychopathologische verschijnselen, symptomen, op betrouwbare wijze konden worden beschreven en geordend. Aan de hand hiervan werd de communicatie over psychische stoornissen tussen professionals vergemakkelijkt en konden aanknopingspunten worden geboden voor een behandeling.

De psychiater Kraepelin had rond

1900 een rangordening van 'geestesziekten' gemaakt, analoog aan lichamelijke ziekten. Die leidde tot een grote invloed van het medische denken op de classificatie van psychische stoornissen die tot op de dag van vandaag te merken is, ook al wordt er tegenwoordig aan getwijfeld of er binnen de psychopathologie wel sprake is van 'ziekte-eenheden'.

De DSM-classificatie staat niet los van de maatschappelijke context. Het is de neerslag van het denken van experts in een bepaalde periode, hetgeen is terug te vinden in de verschillende versies in de loop van zijn bestaan. Homoseksualiteit werd bijvoorbeeld in de eerste versies van de DSM nog als ziekte bestempeld terwijl dat nu, in de DSM-IV, niet meer voorkomt.

De DSM is een categoriaal systeem, dat wil zeggen dat men besluit of een patiënt wel of niet een bepaalde klacht heeft in plaats van dat men aangeeft in welke mate iemand die klacht vertoont. Bovendien is het een descriptief systeem: gedrag (symptomen) wordt beschreven maar er wordt niet ingegaan op wat dergelijk gedrag veroorzaakt, de etiologie.

De DSM is opgebouwd rondom vijf assen. De belangrijkste daarvan zijn As-I met klinische stoornissen (bijvoorbeeld eetstoornissen), As-II met de persoonlijkheidsstoornissen en As-III, waar men informatie kwijt kan over die medische gegevens die van belang

kunnen zijn voor het begrijpen en/of behandelen van de psychische stoornis.

Naast de *DSM* is er de *ICD-10*, de tiende versie van de International Classification of Diseases van de World Health Organization, waarvan het grootste deel bestaat uit beschrijving van somatische aandoeningen maar waarbij een deel, sectie F, is gewijd aan psychische en gedragsstoornissen. Er zijn grote verschillen tussen beide systemen, maar ook overeenkomsten. Bij elke stoornis in de *DSM* hoort een corresponderende *ICD*-code. Bij klinisch-psychologisch onderzoek is de *DSM* invloedrijker dan de *ICD*, die op dat gebied ook minder gedetailleerd is.

Ondanks de kritiek die mogelijk is op het gebruik van classificatiesystemen wordt de *DSM* in de klinische praktijk intensief gebruikt en ook de meeste psychiatrische handboeken zijn ingedeeld op basis van de *DSM*.

American Journal of Psychiatry.

Het *American Journal of Psychiatry* is het voornaamste tijdschrift van de APPI en behoort tot de top van psychiatrische tijdschriften, een selectie die is samengesteld op basis van de Science Citation Index, met de op één na hoogste impactfactor.

Zoekvoorbeeld

Laten we nu **PsychiatryOnline** eens in de praktijk uitproberen en informatie zoeken over bijvoorbeeld geheugenstoornissen.

Bij de presentatie van de resultaten van elke zoektocht wordt altijd een onderscheid gemaakt tussen *Book results* en *Journal results*. De boekresultaten zijn afkomstig uit de *DSM*, uit *The American Psychiatric Publishing Textbook of Clinical Psychiatry* en uit *APA Practice Guidelines*, de tijdschriftresultaten uit een of meerdere van de APPI-tijdschriften.

We kiezen 'memory impairment' als vrije zoekterm in het zoekvensterje bovenaan het beginscherm. Dat levert 4 boekresultaten en 70 tijdschriftresultaten op.

Maar pas op, er is ook 'memory disorders'! Het resultaat daarvan is 1 boekresultaat en 73 tijdschriftresultaten. Het is dus verstandig om altijd meerdere termen te proberen.

We kunnen ook gebruik maken van een trefwoordenlijst, de *A-Z Index*, onderaan het beginscherm, hetgeen dezelfde resultaten oplevert.

Wanneer we bij 'memory impairment' het aantal gevonden resultaten proberen te vergroten door een volledige tekst-zoektocht te doen, levert dat 558 boekresultaten en 818 tijdschriftartikelen op. Bij een (te) lange lijst van gevonden resultaten kan die juist weer worden ingeperkt met behulp van de lijst met trefwoorden, *Limit by topic*, zoals in dit geval bijvoorbeeld 'loss of hearing' of 'communication disorder'.

Het aanklikken van de *Full Text*-mogelijkheid bij een tijdschriftresultaat brengt ons ten slotte niet alleen bij de volledige tekst van het tijdschrift, maar ook bij de mogelijkheid om je laten attenderen wanneer nieuwe literatuur over dit onderwerp verschijnt en om te kunnen doorklikken naar artikelen waarin dit artikel geciteerd wordt en naar andere artikelen van dezelfde schrijver.

Extra mogelijkheden

Via *My PsychiatryOnline* kunnen eigen interesses worden vastgelegd:

- de resultaten kunnen worden opgeslagen in een *citatiemanager* (bij de RUG wordt de *Reference Manager* beschikbaar gesteld)
- de zoekresultaten, de complete *DSM* of welke delen van *PsychiatryOnline* je maar wilt, kunnen

worden gedownload naar een *PDA (Personal Digital Assistant)*

- onderwerpen kunnen worden ondergebracht in een *Bookmark file*
- de volledige tekst van ieder onderdeel mag worden gemaild naar wie je maar wilt
- er wordt hulp geboden bij (re)certificatie en CME (Continuing Medical Education)

Erg leuk is verder het *Book of the Month*: iedere maand wordt er een ander handboek op de site geplaatst dat in PDF-formaat in zijn geheel gedownload kan worden. En ten slotte is er de mogelijkheid tot zelfbeoordeling, *self-assessment*, om je kennis over bepaalde onderwerpen te testen.

Conclusie

PsychiatryOnline biedt een toegankelijk overzicht van het laatste onderzoek en nieuws op het gebied van de psychiatrie en de klinische psychologie en is een handzaam hulpmiddel bij de diagnose en de behandeling van psychische stoornissen. Het gelijktijdig kunnen doorzoeken van zowel de *DSM*, de tijdschriften en de handboeken is gemakkelijk en levert enorme tijdswinst.

Het is wel zo dat het accent voornamelijk op de Verenigde Staten ligt. Die leemte wordt voor Nederlands materiaal gedeeltelijk opgevangen door de 'Vakbibliotheek Bohn Stafleu Van Loghum' die de RUG in licentie heeft. Dit bestand kan in zekere zin als een Nederlands(talig) equivalent van *PsychiatryOnline* beschouwd worden, hoewel het breder is en het gehele medische en paramedische gebied beslaat. In de Vakbibliotheek ontbreekt de *DSM* echter weer.

Al met al is *PsychiatryOnline* een prachtig hulpmiddel voor de dagelijkse praktijk van psychiaters, klinisch psychologen en psychotherapeuten.

Links

PsychiatryOnline en de Vakbibliotheek zijn te vinden in de lijst Elektronische Bestanden op de Bibliotheekportal:

www.rug.nl/bibliotheek

Search Results: memory impairment

Book Results (4) | Journal Results (0)

Journal Results (0)

Book Results (4)

DSM Library

DSM-IV-TR, Diff Dx (2)

Textbook of Clinical Psychiatry (2)

Limit book results by topic: memory impairment > Amnesic Disorders and

1-4 of 4 Book Results

1. **Decision Tree for Memory Impairment**
DSM-IV-TR, Diff Dx > Chapter 2. Differential Diagnosis by the Trees > Trees Based on Presenting Symptoms
2. **Memory Impairment**
DSM-IV-TR, Diff Dx > Chapter 4. DSM-IV-TR Symptom Index > Psychiatric Symptom Index
3. **Memory deficits seen in amnesic syndromes are frequently a feature of delirium and dementia, in**
Textbook of Clinical Psychiatry > Chapter 7. Delirium, Dementia, and Amnesic Disorders > Amnesic Disorders > Differential Diagnosis
4. **Memory impairment is a prominent feature of sedative, hypnotic, or anesthetic intoxication and withdrawal**
Textbook of Clinical Psychiatry > Chapter 8. Substance Use Disorders > Sedatives, Hypnotics, and Anesthetics > Sedative, Hypnotic, or Anesthetic-Induced Disorders > Sedative, Hypnotic, or Anesthetic Intoxication

1-4 of 4 Book Results

Do a full-text search for "memory impairment"